

γενείας αὐτοῦ, ἣτις παρατηροῦσα αὐτὸν ἐπισταμένως ἀνεγνώρισε αὐτὸν ἰδοῦσα ἐν αὐτῷ τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ. Γινούς δὲ ὁ Ἰωάννης τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς εἶπε πρὸς αὐτήν: δεῦρο εἰς τὴν πόλιν καὶ ἐρευνήσον περὶ οἰκογενείας ἀπολεσάσης τὸ βρέφος αὐτῆς. Ἡ δὲ παιδίσκη δραμοῦσα εὐθέως ἀνήγγειλε τὰ γενόμενα εἰς τὴν κυρίαν αὐτῆς εἰποῦσα, ὅτι εἶδε παιδίον ὡραιότερον τῆς πλησιφαοῦς σελήνης· ἐπανελάβε δὲ τοὺς λόγους αὐτοῦ περιγράφασα τὰς ὑπ' αὐτῆς παρατηρηθείσας ἐν τοῖς χαρακτηριστικοῖς αὐτοῦ ὁμοιότητας πρὸς τοὺς κυρίους αὐτῆς. Ἡ δὲ ἀφήγγισ αὐτῇ τῆς παιδίσκης ἡδέως ἀκουσθεῖσα ὑπὸ τῆς «Ἰουσιό!» ἐνέπλησε τὴν καρδίαν αὐτῆς ἐκπλήξεως καὶ χαρᾶς. Ὅθεν ἐγερθεῖσα αὕτη παραχρῆμα ἔδραμε μετὰ σπουδῆς πρὸς συνάντησιν τοῦ Ἰωάννου λησμονήσασα καὶ νὰ καλυφθῇ συμφώνως πρὸς τὴν κρατοῦσαν τότε συνήθειαν. Ὁ δὲ σύζυγος αὐτῆς ἰδὼν αὐτὴν οὕτως ἐξερχομένην ὠργίσθη σφόδρα, καὶ διενόηθη νὰ διαζευχῇ αὐτήν. Ἀλλ' ἰδὼν χάρτην πεσόντα ἔμπροσθεν αὐτοῦ, λαδὼν αὐτὸν ἀνὰ χεῖρας ἀνέγνω ἐν αὐτῷ: «Πρόσεχε μὴ ποιήσης κακὸν τῇ συζύγῳ σου, ἀλλ' ἀκολοῦθε αὐτῇ, διότι πορεύεται εἰς συνάντησιν τοῦ Ἰωάννου»· καὶ τότε ἐγερθεῖς ἠκολούθησεν αὐτήν. Ἐκείνῃ δὲ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον αὐτῆς, ἕως οὗτου ἰδοῦσα τὸν υἱὸν αὐτῆς ἐν τῷ πλοίῳ ἐρρίφθη ἐπὶ τοῦ τραχήλου αὐτοῦ καὶ ἐνγγκαλίστατο αὐτόν, ὃ δὲ κατεφίλησε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς.

(ἀκολουθεῖ).

Ὁ Ἀρχιμανδρίτης
ΗΛΙΑΣ ΔΙΠ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΑΝΔΡΑΓΑΘΗΜΑ

(Συνέχεια καὶ τέλος).

ΤΟ ἄκουσμα λοιπὸν τῆς ἀφίξεως ἐμπόρου Ἰουδαίου εἰς τὸ χωρίον δὲν ἤχησε καλῶς εἰς τὰ ὦτα ἡμῶν καὶ πάραυτα σατανικὴ ἰδέα εἰς πάντων ταυτοχρόνως τὰς φρένας εἰσήλασεν. Ἡ τόλμη τοῦ Ἰουδαίου τούτου ἐθεωρήθη ὑπέρβασις τῶν εἰδησμένων, καταπάτησις τῶν ὁρίων τῶν διαγεγραμμένων, ἀθέτησις ὁλοῦ τῶν συμπεφωνημένων καὶ ἔπρεπε νὰ τιμωρηθῇ αὐστηρῶς, ἔπρεπε τὸ θράσος αὐτοῦ ἀμειλίχως νὰ παταχθῇ ἵνα μὴ συμβῇ ἐν τῷ μέλλοντι παράβασις τις παρομοία. Ἀμ' ἔπος ἄμ' ἔργον. Ἐν τῇ γε-

νικῇ συσκέψει τῇ συγκροτηθείσῃ παραχρῆμα ἀπεφασίσθη παμψηφεί ἡ τιμωρία. Καὶ τίς ἐτόλμα νὰ ἀντεῖπῃ; Ὁ πρεσβύτερος, ὅστις δὲν ἦτο ὁ ὑποφαινόμενος, ἦτο ὁ μᾶλλον τοὺς ἄλλους ἐξορμῶν καὶ παροτρύνων εἰς τὸ κακόν, τὸ ὅποσον ἐθεωρεῖτο ἱερά, θρησκευτικὴ καὶ πατριωτικὴ, ἂν θέλετε, πράξις. Μήπως ὁ πατριωτισμὸς δὲν μετρεῖται πολλάκις μετὰ τοιοῦτου εἶδους κατορθώματα; Ἐκτὸς τούτου τὸ περιβάλλον, αἱ χρονολογ. καὶ συνθήκαι, αἱ παραδόσεις, ἡ κληρονομικὴ ἀκέρμη προδιάθεσις, πάντα ταῦτα ὥθουν ἡμᾶς ἵνα ἀνδραγαθήσωμεν.

Ἄλλοτε οἱ βιολογοῦντες διηροῦντο εἰς δύο ἀντίπαλα στρατόπεδα, ὧν τὸ μὲν παρεδεχετο τὸν ἄνθρωπον ἅμα γεννώμενον ὡς ἀδιάφορον τι ὄν, ἕπερ διὰ τῆς ἀγωγῆς, διὰ τῆς μορφώσεως, διὰ τοῦ παραδείγματος καθίστατο χρηστὸς καὶ ἐνάρετος πολίτης, τὸ δὲ ἐφρόνει ὅτι φύσει ὁ ἄνθρωπος ῥέπει πρὸς τὸ κακόν καὶ ὅτι τὴν ροπὴν αὐτοῦ δύναται νὰ ἀναχαίτῃ, χωρὶς νὰ ἀρῇ καθ' ὁλοκληρίαν, ἡ ἠθικὴ διαπαιδαγώγησις. Σήμερον ἐπικρατεῖ ἡ ἰδέα τῆς κληρονομικότητος ἣτις ἐν τῇ μικρᾷ ἡλικίᾳ εἶναι ἰσχυροτέρα ὥς πρὸς τὸ εὐκολώτερον νὰ πραγματοποιηθῇ. Εἶναι δὲ τοῦτο τὸ κακόν. Διὰ τοῦτο ὁ μικρὸς συνήθως ἔνεκα τῆς πρὸς τὸ κινεῖσθαι καὶ δρᾶν ὀργῶσης αὐτοῦ φύσεως ἀρέσκειται νὰ θραύῃ τὰ ἀντικείμενα, νὰ ρίπτει αὐτὰ χαμαί, νὰ ἐρεθίζῃ τὰ ζῷα, νὰ βξασανίζῃ αὐτὰ καὶ ἐν γένει νὰ ζητῇ νὰ τυραννῇ καὶ νὰ δεσπόζῃ τῶν περὶ αὐτόν. Δὲν ἔχει συναίσθησιν τοῦ οἴκτου, οὐδὲ συμπάθειαν πρὸς τὸ ἀλλότριον ἄλγος· διὰ τοῦτο ἡ κακοποιὰ αὐτοῦ τάσις εἶναι ἀρκούντως σημαντικὴ καὶ ἐκδηλοῦται ἐναργῶς εἰς πολλαπλὰς περιστάσεις.

Ἐπόμενον λοιπὸν ἦτο ἵνα καὶ ἡμεῖς, μολοντί εἰχομεν ἐξέλθῃ τῆς παιδικῆς ἡλικίας, διδασκόμενοι ἐκ τοῦ περιβάλλοντος καὶ κληρονομήσαντες ἴσως καὶ τινα πλεονεκτήματα σκιρτήσωμεν ἐκ χαρᾶς συλλαμβάνοντες σχέδια ἐλάχιστον φιλάνθρωπικὰ διὰ τὸν πλησίον. Διότι τὰ φιλάνθρωπικὰ αἰσθήματα δι' ἡμᾶς ἦσαν θεωρεῖν ἀκατάληπτοι καὶ ἡδύναντο νὰ παραβληθῶσι πρὸς τὰς σκιάς τῶν τεθνεώτων, αἱ ὁποῖαι ἐτρέποντο εἰς ἄτακτον φυγὴν πρὸ τῆς πανοπλίας ἡμῶν τῶν νεανίσκων.

Συλλαμβάνονται λοιπὸν διάφορα στρατιωτικὰ ἐπινοήματα καὶ καταστρώνονται ἐκ τοῦ προχείρου σχέδια καὶ ἐπὶ τέλους ἐγκρίνεται ἐν ἑξ ὅλων τούτων.

Κατὰ τοῦτο ὠφείλομεν πάντες πλὴν ἐνὸς φύλακος, τοῦ μικροτέρου, νὰ λάβωμεν μέρος εἰς τὴν ἐπίθεσιν, ἣν θὰ ἐπεχειροῦμεν ἐνεδρεύνοντες ὀλίγα μέτρα μακρὰν τῆς πατρικῆς ἐστίας. Ὅτε δὲ ὁ εἰρημνός ἐμπορος ἔμειλλε νὰ παρέλθῃ τὸ ὠρισμένον μέρος, ἀπεφασίσθη νὰ ἐπιβληθῇ αὐτῷ τότε ἡ ποινὴ τοῦ πρωτομάρτυρος Στεφάνου. Ἐπειδὴ δὲ ἡ πατρικὴ οἰκία ἀπέειχε τῆς ἐγγυτέρας συνοικίας τοῦ χωρίου πλέον ἢ 200 μέτρα δὲν εἶχονμεν φόβον νὰ ἐννοηθῶμεν. Ἄλλως τε τὸ πρᾶγμα διευθετεῖτο μετὰ πάσης προφυλάξεως καὶ τοιαύτης στρατηγικῆς δεξιότητος ὥστε οὔτε κίνδυνος ὑπῆρχε νὰ

συλληφθῶμεν, οὔτε διαταγὰς νὰ ἀποτύχωμεν. Ὁ σπουδαιότερος φόβος, ὃν εἶχομεν, ἦτο ὁ πατήρ μου, ὅστις ἀπουσίαζε τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ δὲν θὰ ἐπα- νήρχετο εἰμὴ ἀργὰ περὶ τὸ ἐσπέρας.

Διαιρούμεθα λοιπὸν εἰς δύο φάλαγγας ἵνα θέσωμεν τὸν τολμηρὸν Ἰουδαῖον, ὅστις ἠθέλησε νὰ ταραξῇ τὸ θεάρεστον ἡμῶν ἔργον, διὰ τῆς παραφωνίας, ἣν ἠθέλε προξενήσῃ ἡ φωνὴ αὐτοῦ καλοῦντος τὰς πελάτιδας εἰς τὰς πραγματιὰς του τὰς καλὰς, καὶ ὅστις ἐτόλμησε νὰ περιφρονήσῃ συνήθειαν καθιερωμένην, τίς οἶδε ἀπὸ ποῦ. Ὁ νεώτερος τοποθετεῖται εἰς ἀπόστασιν τινα ἀφ' ἡμῶν ὥς σκοπὸς ἵνα ἀναγγεῖλῃ ἡμῖν τὴν προσέγγισιν τοῦ ἐχθροῦ. Ἐκατέρωθεν τῶν παροδίων μερῶν τὰ ὅποια ὠχρῶνεν αἵμασι ἀσομεγέθους περίπου μὲ τὰ δύο τρίτα τοῦ κορμοῦ ἡμῶν ἐνεδρεύομεν περιμέ- νοντες τὸ σύνθημα ὕπερ ἦτο τ ρ ι π λ ο σ φ υ ρ ι ᾱ.

Κεκρυμμένοι λοιπὸν ὀπισθεν τοῦ τοίχου ἐκατήμεθα ἐναγωνίως περιμένοντες τὸ σῦριγμα. Ἡ καρδίᾳ ἡμῶν ἐπαλλε νῦν ἐκ φόβου ἵνα μὴ ματαιωθῇ τὸ σχέδιον ἡμῶν ἐκ τυχαίας τινὸς συμπτώσεως καθ' ἣν θὰ διήρ- χετο ταυτοχρόνως καὶ ἄλλος τις ὁμοχώριος ἢ ξένος. Αἰφνης ἀκούομεν τὸ σῦριγμα, ὕπερ ἔταξεν ἡμᾶς εἰς θέσιν μάχης. Ὁπλίσσαμεν ἀμφοτέρως τὰς χεῖρας διὰ λίθων καὶ ἤμεθα ἔτοιμοι πρὸς βολήν. Δὲν παρέρχονται δὲ δύο λεπτά ὅτε ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὀξεῖα καὶ διάτορος ἐκάλει τὰς πελάτιδας πρὸς ἀγοράν. Ἡ μήτηρ μου κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἢ δὲν ἤκουσε τὴν φωνήν, ἢ δὲν εἶχε τί νὰ ἀγοράσῃ, ἀλλὰ μᾶλλον τὸ πρῶτον, διότι κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας πάντοτε αἱ γυναῖκες ἔχουσιν ἀνάγκην προμηθειῶν τινων.

Ἀνυπόμονοι περιεμένομεν νὰ ἴδωμεν τὸ κἀνίστρον παρερχόμενον ἐμπροσθεν ἡμῶν. Οὐδέ πτε τὰ βήματα ὁδοιπόρου μοι ἐφάνησαν μάλλον βραδυποροῦντα, οὐδέ- ποτε τὰ λεπτά τῆς ὥρας μακροχρονιώτερα. Ὁ ὀπλι- σμὸς ἤρχισε νὰ κουράζῃ τὰς χεῖράς μας καὶ μάτην ἢ πρὸ τῶν ποδῶν ἡμῶν κειμένη σωρεῖα τῶν λίθων διε- μαρτύρετο διὰ τὴν ἀδράνειαν ἡμῶν.

Ἄλλ' ἰδοὺ ἐπιφαίνεται τὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς κἀνι- στρον, ἡ καρδίᾳ ἤρχισε νὰ πάλλῃ βιαιότερον, αἱ χεῖρες ἡμῶν νὰ ὑποτρέμουν, οἱ λίθοι σχεδὸν συνεκρούοντο ἐν ταῖς χερσίν ἡμῶν καὶ τὰ πρόσωπα ἀγνοῶ ὅποιον πα- ρουσίαζον χρῶμα. Μόλις δὲ παρήρχετο ἐμπροσθεν ἡμῶν ἀντηχεῖ τὸ παράγγελμα «ἐπάνω του» ἰσχυρὸν κ ρ ᾱ κ ἀκούεται καὶ θαυματούχος κρότος ἐπακαλοῦ- θε. Ἐκ τῶν λίθων ἄλλοι μὲν πεσόντες ἐπὶ τοῦ κἀνι- στρου ἐτίναξαν αὐτὸ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, ὕπερ πεσὼν ἐδόσπησεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἄλλοι δὲ προσέβαλον τὸν ἔμπορον. Ὁ δυστυχὴς ἐκ τῆς αἰφνιδίας ἐπιθέσεως κυ- ριευθεὶς ὑπὸ τοῦ φόβου καὶ κτυπηθεὶς ὑπὸ τῶν λίθων ὀλλίσθησε καὶ καταπίπτει γοεράς κραυγὰς ἀναπέμπων. Ἡμεῖς φοβηθέντες ἐτράπημεν εἰς ἄτακτον φυγὴν, ἢ δὲ αἵμασι ἐχορήγει ἡμῖν καταφύγιον ἀσφαλὲς ἵνα μὴ ἐννοηθῶμεν. Καὶ ἄλλοι μὲν ἐτράπησαν πρὸς ἀνατολὰς ἢ δὲ ἡμετέρα φάλαγξ πρὸς νότον. Ὅτε δὲ ἀπείχομεν μακρὰν σχεδὸν 100 μέτρων ἀκούομεν γνωστὴν φωνὴν ὁμοχωρίου τινὸς ἐπιπληττοντος ἡμᾶς διὰ τῆς φράσεως «ἂ παληόπαιδα!»

Ὁ συγχωρίτης ἡμῶν, ἄνθρωπος τίμιος καὶ χρηστὸς, εὐθύς ὥς εἶδε τὸν Ἰσραηλίτην ἀθλίως κατακείμενον, ἔσπευσε νὰ παράσχῃ αὐτῷ τὰς πρώτας βοήθειας, πα- ρεθάρρυνεν αὐτὸν καὶ ἔδωκε νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἡ ἐπιθε- σις ἐγένετο παρὰ παιδίων τινῶν, ἀφ' οὗ ἐβοήθησε νὰ περισυλλέξῃ ὅτι ἦτο δυνατόν ἐκ τοῦ ἐμπορεύματός του. Δὲν ἀνηγγέλθη δὲ εἰς ἡμᾶς ἡ ἀφίξις αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ φύλακος, ἐπειδὴ παρουσιάσθη ἅμα τῇ ἐπιθέσει. Τὸ γελοιωδέστερον δὲ πάντων ἦτο ὅτι ὁ ἔμπορος οὗτος ἐκράτει ἐντὸς καλὰθου ποσότητά τινα ὧν, ἅτινα κατὰ τὴν πτωσίν του θραυσθέντα ἀπετέλεσαν ὥραιον σφουγγᾶτον.

Ὁ Ἰσραηλίτης, ὡς διηγείτο κατόπιν γελῶν ὁ περι- ποιηθεὶς αὐτόν, παρεπονεῖτο ὅτι ἡσθάνετο πόνους εἰς τὰ πλευρά, ἅμα δὲ ἐφάνετο ὅτι εἶχεν ὑποστῇ καίτινας ἀμυχὰς εἰς τὰς χεῖρας καὶ τὸ πρόσωπον.

Μετὰ τὴν περισυλλογὴν τοῦ ἐμπορεύματός του ὁ ἔμπορος μετέβη εἰς τὸν σταθμάρχην καὶ κατήγγειλε τὸ πρᾶγμα. Ὁ σταθμάρχης, ὅστις ἦτο Ἀλβανὸς καὶ φίλος τοῦ πατρός μου, προέβη ὥς ἦτο ἐπόμενον, εἰς προκαταρκτικὰς ἀνακρίσεις, ἀλλ' ὅτε ἔμαθεν ὅτι ἦσαν παιδία, ἀφ' οὗ καθυσύχασε τὸν Ἰσραηλίτην ὅτι θὰ φροντίσῃ νὰ ἀνακαλύψῃ τοὺς ἐνόχους, ἠρκέσθη νὰ εἴπῃ μετὰ τὴν ἀναχώρησιν αὐτοῦ, ὅτε ἔμαθε τὸν λόγον τῆς ἐπιθέσεως καλὰ τοῦ ἔκαμαν τοῦ γ ι α χ ο υ δ ῖ, δὲν τὸν ἔφθναν οἱ ἄλλες τοῦ χρόνου ἡμέρες.

Νὰ καθῆς, νὰ μάλαμνα.

Ἐννοεῖται ὅτι ἡμεῖς (ἐγὼ καὶ ὁ πρεσβύτερος ἀδελφός μου) ἐπετιμήθημεν αὐστηρῶς ὑπὸ τοῦ πατρός μου μετὰ τὴν ἀφίξιν αὐτοῦ καὶ μετὰ τινος δυσκολίας διεφύγομεν τὸ ξυλοκόπημα. Τὸ καλὸν ὕπερ προέκυψεν ἐκ τῆς τοιαύτης ἐπιθέσεως ἦτο ὅτι οἱ πρῶτοι σπεύσαντες εἰς τὸν τόπον τοῦ ἐγκλήματος ἱκανοποιήθησαν μὲ διάφορα φιλικὰ εἶδη, καὶ ἐνθυμοῦμαι ὅτι καὶ μετὰ ἕνα δλόκλη- ρον μῆνα ἀνευρίσκομεν ἀκόμη ἐκεῖ καρφίτζες, βελόνες, κουμπία, καὶ τὰ παρόμοια. Ἔτερον καλὸν ἢ μᾶλλον καλὸν τὸ ὅποιον ἐπιγχοκρούθησε τὴν σκηνὴν ἐκείνην ἦτο, ὅτι μέχρι τοῦ 1878 δὲν ἐνθυμοῦμαι νὰ ἐξηλθον κατὰ τὴν μεγάλην ἐβδομάδα Ἰσραηλίται ἔμποροι εἰς περιοδεῖαν. Ἐγνώσθη δὲ μετὰ ταῦτα ὅτι ὁ ἔμπορος οὗτος κατόπιν στοιχήματος εἶχεν ἐξέλθῃ εἰς τὰ χωρία.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΑΔΑΚΗΣ

Καθηγητὴς ἐν τῇ Ἀδερωφείῳ Γυμνασίῳ.

